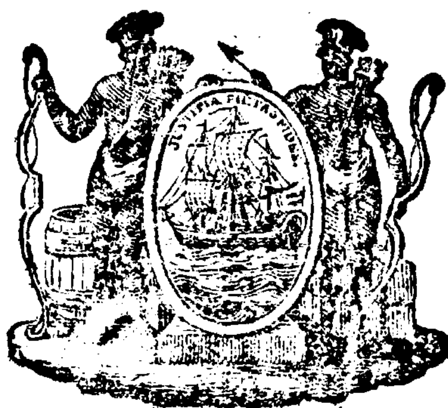
N°. 39. A°. 1834.

VRIJDAG, DEN 16den MEI.

NIEUWE SURINAAMSCHE COURANT EN LETTERKUNDIG DAGBLAD.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 15 *Mei* 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 12den dezer, n°. 515/455, is ten gevolge van deszelfs gedaan verzoek, aan den Heer C. L. G. LINCKERS, *Wijkmeester* van de Wijk L. D. *eerste gedeelte*, EERVOL ontslag verleend, en voorts in deszelfs plaats als *Wijkmeester* in voors. Wijk benoemd en aangesteld, den Heer JOHAN CHRISTIAAN DOERRLEBEN.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 15 *Mei* 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, van den 12den dezer, n°. 517/457, is aan JOHANNES ANDREAS MULLER JR., op deszelfs verzoek EERVOL ontslag verleend als *Klerk bij het Departement der Nieuwe Wees-, Karateele- en Onbeheerde Boedels Kamer*, en in deszelfs plaats benoemd en aangesteld, CORNELIS KAERSENHOUT.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 15 *Mei* 1834.

Bij resolutie van Zijne Excellentie, dd. heden, n°. 526/465, is M. D. TEENSTRA, *Commies bij het Geregtshof* alhier, uit zijne betrekking in 's Lands dienst ontslagen.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

NIEUWSTIJDINGEN.

Extracten uit de Nederlandsche Dagbladen, tot en met den 18 Maart.

De Frankf. O. P. Zeitung, dd 9 Maart, behelst het volgende officiële artikel.

De in vele openbare dagbladen vervatte briefwisseling tusschen het Gouvernement der Bonds vesting Luxemburg en den Belgischen Generaal Tabor, geeft over de wezenlijke toedragt der zaak eene allezins teekenende opheldering. De daaruit, benevens uit andere echte bronnen geputte loop der gebeurtenissen is als volgt:

De gesteltenis van het Groot Hertogdom Luxemburg is eene factische gesteltenis en nimmer door de Duitsche Bondsvergadering erkend, maar als een opstand beschouwd geworden. Dienvolgens heeft zich aldaar, stilzwijgende en zonder eenige uitdrukkelijke erkenning, eene soort van *statue quo* gevormd, vermits het Duitsch Verbond in der Mogendheden pogingen tot behoud van vrede deel nam, en dus den noodigen tijd wilde verleenen om eenmaal tot eene minnelijke schikking te geraken. De in het Groot Hertogdom Luxemburg gelegene Bondsvesting legt intusschen aan de Bondsvergadering nog bijzondere verpligtingen op. Alzoo het Groot-Hertogdom Bondsgebied was en nog is, zoo konden geene Souvereiniteits- en Administratieve regten der Belgische gezagvoerders erkend worden, minst van allen echter de zoodanigen als tot versterking der Belgische strijdkrachten konden worden aangewend. Bijzonderlijk moest de vesting-omtrek eens voor altijd van alle militaire operatien der factische regering zuiver worden gehouden. Hiervan was de Belgische Regering sints lang verwittigd, en, in de bewustheid dat zulks eene onvermijdelijke noodzakelijkheid was, onder dagteekening van den 29 Julij 1832, door den Generaal Tabor daartoe de stellige verzekering gegeven, in dezer voege:

« *Mijn Gouvernement magtigt mij, Mijnheer de Generaal, u de stelligste verzekering te geven, dat het deszelfs uitdrukkelijke voornemen is, in de, krachtens traktaat van 15 November jl. afgestane (?) provincien, zich te onthouden van alle ligting, zoo als ook van alle oproeping tot de vrijwillige dienst.*"

Hoogst onverwacht kwam dd. 26 Januarij van dit jaar bij het Gouvernement der vesting Luxemburg het berigt in, dat de factische Regering de geschorst geweest zijnde milicie-ligting op nieuw begon, en zelfs bij terugwerking uit vorige tijden dezelve nahalen en tot binnen den vesting-omtrek uitbreiden wilde, daartoe reeds de publicatien en orders aan de betrokkene plaatselijke besturen uitgevaardigd hebbende.

Het gouvernement der vesting kon volgens deszelfs intructien, zoo als ook naar algemeene militaire grondstellingen, niets minder doen dan de milicie ligting, *althans* binnen den vesting omtrek, te beletten, en vaardigde derhalve aan de Burgemeesters der binnen den omtrek gelegene gemeenten daartoe de noodige bevelen uit.

De Belgische Gouverneur Thorn volhardde evenwel in zijne beschikking tot milicieligting ook binnen den vestingomtrek, en verbood, dd. 23 Januarij de Burgemeesters binnen den omtrek de bevelen van het gouvernement der vesting te eerbiedigen.

Het Gouvernement der vesting zette van zijnen kant aan de van hetzelve aan de Burgemeesters uitgegaue bevelen klem bij, en beklaagde zich, dd. 3 Februarij, in een schrijven aan den Generaal Tabor, over de krenking van den bestaanden staat van zaken en van deszelfs gezag, er de verklaring bijvoegende, dat hetzelve de wegens den vesting-omtrek getroffene overeenkomsten als vervallen beschouwen, en zich voorbehouden moest, den vesting-omtrek zoo verre uit te strekken als hetzelve zoude oorbaar achten, en met name « *tegen dezulke personen, die deszelfs gezag en werking opzettelijk miskenden, op alle zoodanige wijzen te handelen, als hetzelve daartoe de middelen en den wil had.*"

De Generaal Tabor meldde, onder dagteekening van 7 Februarij, de ontvangst van dit schrijven aan, en berigtte dat hij instructien bij den Minister van oorlog aangevraagd had, welke hij na derzelver ontvangst zoude mededeelen.

Den 10den Februarij, dus op eenen tijd dat hij de bevelen van het Belgische Oorlog Ministerie sints lange konde ontvangen hebben, en ook werkelijk dezelven daags bevorens, namelijk op den 9den Februarij, ontvangen had, zocht hij het vesting gouvernement te overreden, dat de milicie-ligting, op de wijze zoo als zij binnen den vesting omtrek bedoeld werd, blootelijk eene formaliteit en met de nopens den vesting omtrek besprokene schikkingen zeer wel overeen te brengen was; mogt desniettemin het vesting gouvernement daarin eene militaire operatie willen zien, zoude hij, op het bij hem daarvan in te komen berigt, de vereischte maatregelen treffen om iedere soort van bezwaar te vermijden.

Het vesting gouvernement antwoordde, op den 11den Februarij dat het geenerlei operatien, tot de milicieligting in den omtrek betrekkelijk, gedoogen zoude.

De Generaal Tabor berigtte hierop onder dagteekening van 13den Februarij, dat ten zelfden dage de bevelen zouden uitgevaardigd worden om de milicie ligting binnen den vestingomtrek uit te stellen. Dit schrijven was door een verzien des Generaals Tabor niet onderteekend.

Daar deze briefwisseling wegens het in de blijkbaarste strijdigheid met de verzekering van 26 Julij 1832, binnen den vestingomtrek veroordeelden der milicie ligting, reeds drie weken had geduurd, en de afstand van Arlon naar Luxemburg slechts weinige uren gaans bedraagt, zoo moest het vesting gouvernement billijker wijze vertrouwen, dat alle tot milicieligting getroffen maatregelen nu eindelijk zonder langer dralen zouden terug genomen zijn. Intusschen vonden de den 15den Februarij voormiddags van de vesting uitgezonden patrouilles in de gemeenten Dippach en Reckingen gedrukte publikatien door den distrikts kommissaris Hanno nog op den 15den Februarij onderteekend, houdende bepaalde oproepingen aan de dienstpligtigen om zich den 21sten Februarij tot loting te Esch, een buiten den omtrek gelegen oord, te vervoegen; en tevens ook hiermede eensluidende bevelen aan de Burgemeesters, welke aan dezen, zoo als zij den 15den Februarij schriftelijk opgaven, daags te voren, den 14den Februarij, door den briefdrager des distrikts behandigd waren.

Het vesting gouvernement kon hierin niets anders zien dan eene opzettelijke krenking zijner stelling en de gezindheid om den bestaanden staat van zaken nog verder tot nadeel der Duitsche Bondsvergadering te veranderen; en achtte het derhalve noodwending aan de in deszelfs schrijven van 3 Februarij vervatte bedreigingen eenig gevolg te geven. Dit voerde, in den nacht van den 15 op den 16den Februarij, tot gevangenneming van dien persoon, van wien de openbare vijandelijkheid uitgegaan was, namelijk van den met de milicieligting belasten

Belgischen Distriks-Kommissaris Hanno te Bettemburg, een buiten den kleineren, maar binnen den grooten, 4 uren omtrek van de vesting-omtrek gelegen oord. Over dit voorval werd tusschen het vesting gouvernement en den Generaal Tabor veelvuldig over en weer geschreven; het niet intrekken der tot de milicieligting gegeven als eene onwillekeurige vertraging voorgesteld, en te gelijker tijd de bepaaldste verzekering gegeven dat geene de militieligting betreffende operatien binnen den omtrek zouden vernieuwd worden. Daarbij werd de onverwijlde loslating van Hanno verlangd. Het vesting gouvernement diende deze briefwisseling, den 24 Februarij, aan de Hooge Bondsvergadering in, met het voorstel, den heer Hanno op vrije voeten te stellen, uit aanmerking der door de factische civile en militaire gezagvoerders te Arlon schriftelijk gegevene verzekeringen.

De Bondsvergadering hield hierover terstond in hare eerstvolgende *gewone* zitting, den 26 Februarij 's *morgens*, beraadslaging, en daar zij bevond, dat de maatregelen der Belgische gezagvoerders tot militieligting binnen den vesting omtrek terug genomen, en ook met opzigt tot mogelijke herhaling van zoodanige pogingen voldoende verzekeringen gegeven waren, stond zij de loslating van den heer Hanno toe, om daardoor een nieuw bewijs te geven van hare gezindheid om aan de door het vergrip der Belgische gezagvoerders te weeg gebragte verwikkelingen geene verdere uitbreiding te geven, dan de eer en de waardigheid der Bondsvergadering en de zekerheid der Bondsvesting Luxemburg uitdrukkelijk zouden eischen. Den 26 Februarij des avonds gaf de bij de Duitsche Bondsvergadering Gevolmagtigde Koninklijke Fransche Minister eene verbale Nota wegens het gevangennemen des Heeren Hanno over, en eerst nadat reeds op andere, uit de gesteldheid der zaak ontleende gronden, tot de loslating van gezegden Hanno was besloten en daartoe de nodige bevelen aan het vesting-gouvernement te Luxemburg afgegaan waren. De Engelsche Gezant overhandigde eerst den 28sten Maart eene dergelijke Nota.

— De *Allg. Zeitung* meldt uit WEENEN, dd. 5 Maart: Men verwacht den Minister Ancillon in den loop der aanstaande week. De aanwezigheid van den Pruissischen Minister schijnt voor de Conferentien van groot gewigt te zijn, de welke andere afdeelingen eerst naar Berlijn berigt gegeven en van daar antwoord afgewacht moet worden, alvorens eenig besluit kan worden genomen. De werkzaamheden der Conferentie moeten reeds ver gevorderd zijn, zoo dat men spoedig de uitkomsten daarvan openlijk bekend hoopt te zien werden.

Uit de Vorstendommen luiden de berigten hoogst gunstig. Men zag aldaar bevelen uit Konstantinopel te gemoet, om de keuze der Hospodaren te bepalen. Zoodra dit geschied is, zullen de Russische troepen, en de met de organisatie der beide provincien belast geweest zijnde burgerlijke ambtenaren, zich terug trekken.

— Berigten uit DRESDEN, dd. 4 Maart melden: In de zitting van de 2de kamer onzer staten vergadering, van den 27sten der vorige maand, is er beraadslaagd over het berigt omtrent de emancipatie der joden. Er zijn in Saksen tusschen de 700 en 800 belijders van de Mozaïsche godsdienst. Zij zijn nog aan de oude wetten van 1682 en 1772 onderworpen, welke hoofdzakelijk de volgende bepalingen behelzen: 1°.) Zij mogen niet zonder uitdrukkelijke vergunning van den souverein toegelaten worden; 2°.) Deze vergunning strekt zich altijd slechts uit tot het hoofd des gezins, diens huisvrouw en de nog onder de vaderlijke magt zich bevindende kinderen; 3°.) zij moet derhalve vernieuwd worden bij den den dood van het hoofd des huisgezins, alsmede 4°.) bij het ondernemen van een bijzonder bedrijf door de kinderen en bij huwelijken; 5°.) zij mogen slechts 2 joodsche dienstboden houden; 6°.) zij mogen slechts den zoogenaamden schacher- en geldhandel drijven: 7°.) zij zijn uitgesloten van alle burgerlijke beroepen en neringen; 8°.) mogen geene grondbezitters zijn; 9°.) mogen in den regel slechts te Dresden en Leipzig, en ook hier slechts binnen de stad, niet in de voorsteden en op het platte land in het geheel niet wonen; 10.) zij zijn uitgesloten van openbare ambten en van de militaire dienst; 11.) van het genot van alle overige politieke regten: Hierbij komen nog eenige bijzondere bepalingen, b. v. 12.) te Freiberg, waar doorreizende Joden zich slechts 24 uren mogen ophouden, op hunnen ganschen weg door een politie-dienaar begeleid worden, en dezen daarvoor betalen moeten; 13.) Te Dresden, waar bij iederen ontstanen brand de Joden gezamenlijk 10 daalders betalen moeten.

De eerste kamer heeft reeds besloten, om een voorstel aan de koninklijke regering te doen, ten einde een ontwerp van wet, ter verbetering van den burgerlijken toestand der Joden, voor te dragen. De tweede Kamer zal zich nu met dit besluit hoofdzakelijk vereenigen.

— Uit FRANKFORT, dd. 9 Maart meldt men: Onder alle aangelegenheden, die voor het tegenwoordige de aandacht der Kabinetten bezig houden, schijnen de omstandigheden in Zwitserland boven te drijven. De verhandelingen, thans tusschen de Kabinetten gevoerd wordende, moeten reeds verre gevorderd zijn, en men mag binnen kort deswegens eene verklaring van den kant der Duitsche bondsvergadering te gemoet zien. Intusschen gelooft men, dat met opzigt tot Zwitserland zulks in den weg der overeenkomst zal geschieden, vermits de kantons te wel hunne stelling tegenover de andere Europesche staten erkennen, en reeds nu door de regeringen der meeste kantons erkend wordt, dat het wel in hun belang ligt hun schoon land voor elken vreemdeling gastvrij te openen, maar ook de hand er aan te houden, dat die gasten die wijkplaats niet misbruiken om van daar uit de toorts des oproers in andere landen over te werpen. In Zwitserland zoo als in geheel Europa, wil de overgroote meerderheid geene revolutie, geene gewelddadige omverrewerping der bestaande regeringen, maar alleen-lijk eene hervorming, een voortschrijden tot het betere; en uit dit gezigtspunt zouden ook wel de Zwitserland betreffende kwestien derzelver oplossing verkrijgen.

Mogt de Luxemburgsche aangelegenheid eenen gewapenden inmarsch te weeg brengen, zoude dezelve aldaar een konflikt mogelijk zijn; intusschen moet naar de meening van wel onderrigte lieden, na de jongste ophelderingen niet deswegens meer te vreezen zijn.

Extracten uit ENGELSCHE Dagbladen van den 14 Maart.

Wij zien thans reikhalzend uit naar nieuwe tijdingen van Lissabon. Mogt Don Miguel de bovenhand verkrijgen wat moet er dan van de erkende Koningin Donna Maria worden? Zal zij door Engeland worden ondersteund of niet? Men zegt, dat nu twee maanden geleden, de Ministers het besluit tot eenen gewapenden inval hadden genomen, en zelfs de troepen reeds waren gekommandeerd; dat dezen, op het verblijdend nieuws van eenen aanstaanden veldtogt reeds in hunne kazernen duchtig courage water hadden gedronken, doch dat Z. M. hen bezadigd en nog voor eene wijl tijds geduld aanbevolen had — Ik kan voor de waarheid hiervan niet instaan, doch indien het eenigen grond in de waarheid heeft, zal de eerstkomende brievenmaal welligt de politiek der Ministers tot beslissing brengen. Van den anderen kant, echter, hebben onze Dagbladen een document van Lord Palmerston publiek gemaakt, waarin de Koningin van Spanje sterk wordt geraden, niet in den twist tusschen Don Miguel en Don Pedro tusschen beide te komen, op grond, dat Engeland zelf onzijdig blijft en nimmer eene vreemde tusschenkomst zoude dulden. Zoo men weet, komt Engeland, tenzij deszelfs eigenbelang zulks zoude vereischen, nimmer in inwendige geschillen van andere staten tusschen beiden; zoodat het niet twijfelachtig is, wat de Ministers doen zullen, indien Don Pedro in het eind mogt verslagen worden!

— Er is heden morgen een koerier van Cove aangekomen, met berigt van een bedroevend voorval aan boord der *Martha*, van Lagoona, Kapt. Drummond, geladen met mahonyhout, bestemd naar Liverpool, welk schip gisteren avond in Cove is binnengebragt door vier loodsen, die hetzelve in eenen hulpeloozen staat op eenen aanmerkelijken afstand in zee, voor de haven van Cork, hadden gevonden. Het schip schijnt zeventig dagen reis te hebben gehad gedurende welken tijd de Kapitein ligte sporen van verstandsverbijstering had doen blijken, doch niettegenstaande deze omstandigheid, was het volle bestuur des schips aan hem overgelaten. Jl. Zaturdag, echter, greep hij plotseling eene groote bijl ter hand, schoot op den stuurman toe, die op het dek aan het scheepsboord stond, en gaf dien ongelukkigen man zulk eenen slag, dat hij overboord in zee stortte om nimmer weder te worden gezien! Terstond daarop viel de Kapitein den het digts bij hem staanden matroos te lijf en sloeg ook dezen dood; dus zijn vernielingswerk voortzettende vloog hij met het zelfde heilloozo wapen twee andere manschappen der ekwipage aan, en bragt hen jammerlijke verwondingen toe — met éénen houw had hij des eenen man 's arm verbrijzeld. Intusschen gelukte het hun hem te ontvlugten, en de overige manschappen vatteden wapenen op om zich te verdedigen; de rampzalige Kapitein, dit ziende wierp zich uitgeput op de kapanje neder en viel in slaap! Na bond en boeide het overgebleven scheepsvolk hem zoodanig, dat hij buiten staat was verder onheil te stichten, en zoo sjorden zij hem nu in de kajuit op zijne kooi vast. In dien ongelukkigen toestand werden zij door de loodsen gevonden en in Cowes binnengebragt.

Extracten uit de FRANSCHE Dagbladen van 11 Maart

«De berigten uit Spanje zijn van eenen gewigtigen aard. Sedert eenigen tijd heeft aldaar eene spanning bestaan, waartoe verschillende oorzaken medewerkten. De wet op de burgerwacht had misnoegen gegeven, als van wantrouwen doende blijken jegens de bevolking. Het gerucht, dat het bewind de bijeenroeping der Cortes wilde uitstellen, had veld gewonnen, en de menigte was daarbij zeer opgewonden door eenige maatregelen van den minister Burgos, strekkende, om de drukpers eenigermate aan banden te leggen. Van deze omstandigheden hebben de Carlisten gebruik willen maken, ten einde wanorde te stichten, doch bij de worsteling, die daarop is gevolgd, heeft de partij der Koningin allezins de overhand behouden. Men wacht nu, dat de minister Burgos, die geene ondersteuning meer vindt bij de fransche en britsche gezanten, van het bewind zal worden verwijderd; — dat het bestuur der Koningin eene meer bepaalde houding zal aannemen, en dat Mina en andere zullen worden teruggeroepen. Men meent echter tevens, dat het bestuur der Koningin zich met deze maatregelen zal dienen te haasten, of dat de onlusten van Madrid welligt in sommige provinciën zullen worden herhaald.

«Het is de minderheid der commissie voor het budget der landmagt, welke den maarschalk Soult steeds eene vermeerdering van troepen weigert. Men wacht echter, voornamelijk sedert de toestand van Spanje meerdere verwikkelingen oplevert, dat, zoo al de commissie het op dat punt niet eens moge zijn, de meerderheid der kamer den maarschalk zal geven, wat hij verlangt. — De pogingen der opposanten zullen ten aanzien van de wet tegen de genootschappen steeds strekken, om de beoordeeling der misdrijven te dier zake aan de gezworenen te laten, en zij zullen daarin bijval vinden bij de pairs, die er niet op gesteld schijnen, om zich in dat opzigt een te zwaren arbeid op den hals te halen. — Indien het tusschen den hertog van Orleans en eene Wurtembergsche prinses tot een huwelijk mogt komen, wil men ten minste aan een der leden van dat koninklijke Huis, welke aan het geslacht van Napoleon verwant is, gelegenheid geven, om zich in Frankrijk te vertoonen. Het voorstel is daartoe gedaan, en de ministers zullen zich, naar het zich laat aanzien, in dezen onzijdig houden.

« Naar men verneemt, heeft de minister Thiers zich verbonden om onderhandelingen in Duitschland aan te knoopen, ten einde te beproeven, in hoeverre men aan de klagten der wijngaardeniers te gemoet kan komen.

« Men ziet met verlangen nadere berigten uit Madrid te gemoet."

Extracten uit de Curaçaosche Couranten, tot en met 5 April.

Met de aankomst van een vaartuig van La Guayra, vernemen wij dat aldaar de tijding is aangebragt, wegens de vereffening der geschillen tusschen het gouvernement van Cartagena en het Fransche gouvernement (*Zie Surin. Courant, dd. 18 February jl., n°. 14*). De Columbiaansche ambtenaar (de Alcalde) die den Franschen Konsul mishandeld heeft, is in hechtenis gezet, om naar de wetten van het land gestraft te worden.

Te La Guayra was zeer ter sprake een geval hetwelk heeft plaats gehad tusschen het Fransche oorlogsfregat *La Atalante* en eene Venezolaansche schoener de *Aurora*. Men was daar zeer gebelgd dat het Fransche fregat eene Venezolaansche schoener gejaagd, geschoten en gevisiteerd heeft. Dit geval heeft plaats gehad ter hoogte van St Thomas; en denkelijk ten gevolge van misverstand; want de Venezolaansche vaartuigen voeren dezelfde vlag als die der Republiek van Columbia. — De Franschman zal de schoener voor een Columbiaansch vaartuig aangezien hebben.

Wij vinden dit geval aldus medegedeeld in *El Nacional* van Caracas van den 10den dezer, N° 3.

LA ATALANTE & LA AUROLA OF *FRANKRIJK & VENEZUELA.*

« De Nationale schoener *Aurora*, welke op den 29 December jl. van St Thomas met eene lading drooge goederen, bestemd naar La Guayra, vertrokken was, kreeg op den vroegen morgen van den volgenden dag een fregat in het gezigt en haren koers vervolgende, bemerkte zij dat hetzelve op haar aanhield; zij wendde om waar te nemen of hetzelve jagt op haar maakte; en het bleek inderdaad zoo te zijn, want hetzelve vervolgde haar tot des voormiddags te 10 ure toen het regtregt op haar aankwam tot den halven afstand van een kanonschot. Al de passagiers van de *Aurora* waren toen op het dek om het fregat hetwelk geene vlag getoond had, te kennen, want men dacht dat het een Spaansch vaartuig was. Op hetzelfde oogenblik werd er een kanon los gebrand en de kogel vloog over de schoener heen en viel in hare nabijheid. Tot op dit tijdstip dat het fregat de schoener digt bij genaderd was, had hetzelve de Fransche vlag, noch de Admiraals vlag opgeheschen. De schoener had de Venezolaansche vlag aan den top van den mast, reeds op het vallen van het schot geheschen en de zeilen tegen gebrast om het fregat af te wachten. De schipper werd gelast naar boord van het fregat te gaan; hij scheepte zich in zijne kleine boot, niettegenstaande eene onstuimige zee; hij kwam aan boord van de *Atalante* zonder de behulp van een touw om zich vast te houden, en vertoonde aan den opperbevelhebber van het schip zijnen zeebrief, de monsterrol, zijne uitklaring van den vorigen dag, gegeven door de gezaghebbenden van St. Thomas, en het manifest van zijne lading; niettegenstaande dit alles werd hij aangehouden en zond de Admiraal eene sloep met een' officier en verscheidene scheepsvolk om de schoener te visiteren. De sloep maakte zich meester van de *Aurora* (de passagiers bragten zich toen de tijden der flibustiers te binnen); men groette niemand bij de aankomst; de vermetelheid en de drift van eenige woedende mannen bragten, niet alleen de lading van het vaartuig, maar ook de uitrustingen en slaapgoederen van het scheepvolk in wanorder: het was eene volmaakte verwarring. De officier en de adelborsten waren de vermetelste; met eigene handen hebben zij de koffers en pakken opengemaakt.

« De Heer Dubois, de eenige der passagiers die tot den officier gesproken had, zeggende: *gij hebt ons op eene zeer krachtdadige wijze doen bijhouden*, kreeg tot antwoord: *gij zijt zeer gelukkig geweest uwen mast niet te hebben verloren.*

« Herhaalde malen heeft men den kapitein en andere personen op het vaartuig ondervraagd ten opzigte de nationaliteit van hetzelve, en men gaf den schijn van te gelooven dat het aan Nieuw Granada behoorde, doch geene mogelijke blijken of bewijzen daarvan kunnende vinden belastte men hetzelve deszelfs koers te vervolgen; en het fregat wendde den steven naar Martinique.

« Een der schepelingen van de *Atalante* zeide aan eenen passagier dat men in Cartagena rustig was."

De redactie van *El Nacional* maakt hierop de volgende aanmerkingen:

« Vroeger hebben wij het gedrag van Dupotat en van Grandais jegens Nieuw Granada gelaakt. Wat zullen wij thans zeggen van den Baron Wakau wegens het gehouden gedrag jegens een Venezolaansch vaartuig? Is het mogelijk dat de hoofd officieren van Frankrijk de magt van hunne natie op zoodanige onwelvoegelijke wijze misbruiken! Zal het niet het gouvernement van zijnen burgerkoning zijn, die de haat en wraak der Amerikaansche republieken tegen de natie, welke zoo veel misbruikt verdraagt, op zich haalt? Het is niet mogelijk te gelooven dat een oude admiraal met de woestheid van een man, ier Dupotat die bij ons sedert het jaar 1824, wegens deszelfs roekelooze ondernemingen bekend is, handelt! Het is ook niet mogelijk te gelooven dat die officieren uit onkunde zich te buiten gaan! Wij moeten dus zeggen dat het gouvernement van Frankrijk zijne pligten moedwillig en voorbedacht vergeten; dat hij ons ongunstig is; dat hij onregtvaardig en vermetel is; en dat hij ons wil onderdrukken. Wij moeten dus niet trachten zijne vriendschap te erlangen, door traktaten aan te gaan, of afgezanten te zenden, want dit alles is van geene waarde, hetzij alle formulen en woorden, en kosten ons geld en opofferingen. — Frankrijk, even als alle andere groote staten, maakt daar met gebruik wanneer het in aanraking met een zwakkeren staat komt, en de traktaten zijn slechts een spel van woorden, hetwelk alleenlijk den zwakke jegens den sterke verbindt en niet over en weder.

Wij betuigen ons te verklaren en deze waarheid wel te bepalen. De republieken van Amerika behoeven de erkenning van geene mogendheid, nog minder traktaten aan te gaan want wanneer zij zelven van eenig aanbelang zijn, zullen de andere natiën betrekkingen met haar zoeken aan te knoopen en met haar handel te drijven, enz. en wanneer zij van geen belang is, zal men met hare afgezanten en met hare souvereiniteit den gek scheren. Onze wezenlijke belangrijkheid bestaat in het geregeld onderhouden van onze inwendige staatsgesteldheid en ons door geen vreemdeling te laten beledigen. Het is waar, wij hebben geene zeemagt; maar wij hebben dezelve niet noodig, indien wij niet dan allen koopvaarders binnen onze haven laten komen, die zich er wel gedragen en die geene zeeroverij op zee plegen; wij zullen ondervinden dat zonder traktaten en zonder zeemagt de Franschen het volkenregt zullen eerbiedigen: dat wij niet zullen behoeven ons op te houden met het geven of vragen van voldoening wegens geschillen tusschen een Franschman en een Amerikaan, want zij allen zullen ongetwijfeld onderworpen zijn aan het burgerlijk gezag: dat zij als dan onze magtelooze wraak niet zullen bespotten, noch zal een fregat van 60 stukken geschut eene kleine koopvaardij schoener beledigen.

« Het regt der sterkte, hetwelk de *Hebe* en de *Atalante* in onze wateren hebben aangekondigd, zal Frankrijk op zee en wij aan de wal uitoefenen. Hij zal vooreerst zijne bekwaamheid uitoefenen om den handel van Engeland, Holland, Duitschland en Noord-Amerika, indien hij kan, te vernietigen; en naderhand bij onze havens naderende, zullen de Franschen zich te binnen brengen de schouwtoonelen van Bailen, Numancia en Zaragoza en niet vergeten de lessen van dapperheid en eer, welke de vreedzame volken geven, wanneer derzelver regten aangerand en hunne haardsteden geschonden worden.

MENGELINGEN.

LUTHERS *ECHTGENOOT.*

Catharina Luther stamde van vaderszijde uit het adelijk geslacht der *v. Bore's* af, hare moeder was eene geborene *v. Haubitz.* Vroegtijdig kwam zij in het klooster Nimpsch, nabij Grimma, waarin zij tot haar 24e. jaar bleef. Doch kort voor Paschen 1523 ontvlugtte zij uit hetzelve, in gezelschap van acht andere adelijke kloosterdochters. *Luther*, die deze nonnen door zijne schriften over den huwelijken staat en het leven buiten het huwelijk de eerste aanleiding tot het doen van dezen stap gegeven had, verdedigde dezelve met nadruk in zijn « Onderrigt, oorzaak en antwoord', dat jonkvrouwen kloosters goddelijk verlaten mogen," en zorgde, dat zij huisvesting kregen bij fatsoenlijke lieden in Wittenberg. *Catharina v. Bore*, kwam bij den stedelijken geheimschrijver Reichenbach aldaar, bij wien zij twee jaren woonde. Te vergeefs dong, ofschoon door Luther ondersteund, de Pastoor *Glatz* te Orlamünde naar hare hand. Gelukkiger was *Luther*, toen hij haar voor zich zelven begeerde. Den 13 Junij 1525 werd zij te Wittenberg, in *v Ambtsdorf's* huis, in den echt met hem verbonden. *Bugenhagen* verrigtte de trouwing, *Cranach* de schilder, en een zeker *Apell* waren tegenwoordig. Doch niet alleen *Luthers* vijanden, maar zelfs aan menigeen zijner vrienden was dit huwelijk tot ergernis. « Bid voor mij, mijn lieve Heer, schreef hij, tijdens zijne verloving: aan een' vriend, dat God de Heer mijne pas aangevangen orde genadig moge zegenen. Want de wereldwijzen ook onder de onzen zijn er hevig over verstoord. Zij moeten bekennen, dat de huwelijke staat Gods maaksel en werk is. Maar het masker van mijnen persoon en dien der jongvrouw maakt hen dwaas, en drijft hen aan, om tegen God te denken en te spreken." Een *Emser* en anderen gaven lucht aan hunnen plompen spot met de huwelijks-verbintenis van een gewezen monnik en eene gewezene non in laffe zoutelooze gedichten, waarop de moedwillige aangegrepene graauw antwoordde. Alle onaangenaamheden nogtans, die *Luther* wegens dit huwelijk leed, werden hem vergoed door het bezit eener gade, die het geluk zijns levens uitmaakte. « Ik heb, dus liet hij zich eens over tafel hooren, mijn *Kato* lief, ja ik heb haar liever dan mij zelven, dat is gewis waar, dat is, ik wil liever sterven, dan dat zij en de kindertjes zouden sterven." En bij het aanschouwen van hare door *Cranach* geschilderde beeltenis brak hij in de woorden uit: « Ik wil een man daarbij laten schilderen, en die twee beelden naar Mantua op het Concilium zenden, en de heilige vaders aldaar verzameld laten vragen, of zij liever verkiezen het huwelijk of den ongehuwden staat."

In zijn testament geeft hij aan zijne vrouw die hij wel eens in scherts zijn Heer *Kato* noemde, de getuigenis: « Zij heeft mij altijd, als eene brave, trouwe, eerlijke vrouw lief gehad." Niet minder was de liefdevolle gade eene zorgvuldige huismoeder en eene vlijtige lezeres der H. Schrift, welker bearbeiding het groote dagelijksch werk van hare echtgenoot uitmaakte.

Zes kinderen waren de vrucht van haren echt: twee stierven er echter vroeg. Na *Luthers* dood, die, in de verwijdering van zijne echtgenoot, te Eisleben, waar hij door den graaf *van Mansveld* genoodigd was, den 17. Februarij 1546 ontsliep, bleef de weduwe over een jaar in Wittenberg. Maar toen omtrent Pinksteren 1547 de stad in de magt der Keizerlijken kwam, moest ook zij, met hare kinderen, uit het land verhuizen. Menigerlei wederwaardigheden en gevaren waren hun lot; dikwerf ook ondank van zulken, op wier ondersteuning haar de verdiensten van haren echtgenoot aanspraak gaven. Evenwel ontving zij ook duidelijke bewijzen van welwillende gezindheid. In het vervolg van tijd keerd zij wel naar Wittenberg terug, doch werd door de pest, die ten jare 1552 in de stad uitbrak, tot het voornemen gedrongen, om ze nogmaals te verlaten, en Turgau tot haar aanstaande verblijfplaats te kiezen. Onderweg werden de paarden aan den wagen schuw: zij bezeerde zich door eene' gewaagden sprong, en verviel in eene uitterende ziekte, aan welke zij den 20. December deszelfden jaars, in den ouderdom van 53 jaren, stierf. Men begroef haar in de parochiekerk van Torgau, waar haar een gedenkteeken is opgerigt, en de universiteit van Wittenberg, die uit hoofde van de pest insgelijks naar Torgau gekeerd was, noodigde door een programma allen uit tot de lijkstaatsie der achtenswaardige vrouw, die het waardig was, *Luthers* gade te zijn.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 13den dezer, het Schip *Anna Maria*, Kapt. D. Steenveld, van *Amsterdam*; passagiers: Mevrouw de Wed. *J. J. F. de Friderici*, met deszelfs Kamenier.

Idem, de Deensche Schooner-Brik *Louise Adelaide*, Kapt. C. S. Feilberg; van *St. Thomas*: passagier: *A. H. Cortissaez.*

Den 14den, Z. M. Brik van Oorlog *ZWALUW*, Kapt. Luit. ter Zee, A. J. Tiem, van *Curaçao*; over de Eilanden *St. Eustatius* en *St. Martin.*

Idem, het Nd. Am. Schip *Margaret*, Kapt. D. Pepper, van *Boston.*

Den 15den, de Nd. Am. Brik *Sarah Ann*, Kapt. Charles Fitz, van Gloucester.

UITGEKLAARD.

Den 12den dezer, het Schip *Atalante*, Kapt. C. Meijer, naar *Amsterdam*; lading: 267 vaten Suiker, 71 balen schoone Katoen, 7 dito vuile Katoen en een partijtje Quassiehout. — Met hetzelve vertrekt als passagier: de Heer F. A. Muller.

Den 14den, het Schip Guijana, Kapt. F. Pepken, naar *Rotterdam*; lading: 59 vaten en 566 balen heele Koffij, 7 vaten en 94 balen gebroken Koffij, 94 balen schoone Katoen en 7 dito vuile Katoen.

Idem, de Nd. Am. Brik *Planet*, Kapt. F. Crane, naar *Boston*; lading: 147 vaten Malassie.

ADVERTENTIEN.

(19466) *TRANSPORTEN.*

Den 13den Mei 1834. M. A. KEIJSER, *Vendumeester*, aan FREDERICA DIETZ, voor hare minderjarige Kinderen ALIDA JACOBA en MARIA ARJETE WIEGELAAR, van een Erf en daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Ledesmastraat*, bekend onder Lᵃ. D. Nᵒ. 816.

Idem. Denzelven, als voren, aan de Wed. M. A. SALOMONS, van het Huis en Erf, aan de *Kromme Elleboogstraat*, bekend onder Lᵃ. A. Nᵒ. 94.

Idem. Denzelven, als voren, ten behoeve de Wed. A. DASILVA CURIEL, geboren SARBUCO, van een Erf en daarop staande Gebouwen, gelegen aan de *Wagewegstraat*, bekend onder Lᵃ. A. Nᵒ. 101.

Idem. Denzelven, als voren, aan de Wed. JACOB SANCHES, van $\frac{1}{6}$ aandeel in den Houtgrond *Ephraimszegen* en daaraan behoorende Gronden *de Vier Kinderen* en *de Nieuwe Grond*, gelegen aan het verlengde Pad van *Wenica.*

Idem. Denzelven, als voren, aan N. M. SCHUSTER, van $\frac{1}{12}$ aandeel in de Koffij-Plantaadje *Manheim*, gelegen aan de rivier *Cottica*, tusschen de Plantaadjen *Elk het Zijn* en *Mondesir*; als ook $\frac{1}{12}$ aandeel in de aan gemelde Effect behoorende Slaven.

Idem. Denzelven, als voren, aan Denzelven, van $\frac{1}{24}$ aandeel in de Koffij-Plantaadje *Elk het Zijn*, gelegen aan de rivier *Cottica*, tusschen de Plantaadjie *Manheim* en Land van *Molhoop*; als ook $\frac{1}{24}$ aandeel in de, aan gemelde Effect, behoorende Slaven.

Idem. Denzelven, als voren, aan H. BIJLAART, van $\frac{1}{24}$ aandeel in de Koffij-plantaadje *Lust en Rust*, gelegen aan de rivier *Suriname*, linkerhand in het opvaren tusschen de Plantaadjen *Bolwaarde* en *Dordrecht*; alsmede $\frac{1}{24}$ aandeel in de verlatene Plantaadje *Paracabo*; als ook $\frac{1}{24}$ aandeel in, aan gemeld Effect behoorende, Slaven.

Idem. Denzelven, als voren, aan Denzelven, van $\frac{2}{24}$ aandeel in gemelde Plantaadje *Lust en Rust*, in alles als voren.

Paramaribo, den 14 Mei 1834.

WENTHOLT,
fung. Griffier.

J. F. Mohr

heeft ontvangen per de *Anna Maria*, Kapt. D. STEENVELD, en biedt te koop aan:

Boter; Aardappelen; zoetemelksche-, komijne- en edammer Kaas; gerookt Vleesch; Ribben en Tongen; Saucijse Worst en Rolpens in vaatjes; Saucijse de Bologne; Hammen; gezouten Vleesch in $\frac{1}{4}$ tonnen; gedroogde Appelen, Peeren en Pruimedanten in stoopen; Tuinboontjes; Doperwten; Snijboonen; Peulen en Linzen in stoopen; Raffinaden; Roode Wijn in kisten en oxhoofden; Seltserwater in manden à 25 kannetjes; Bielefelder Linnen in soorten; wit Dril; dito en gekleurd Satinet; Flanel en Dommet; Jassen van Drap Zephir en nieuwste modekleur, te weten: Girofle; Vrouwen en Meisjes Schoenen; Mans-, Ondermans en Jongens Schoenen (hoog en laag); Kurken, enz. (22072)

C. M. Huskus geb. Sibolt,

heeft in commissie ontvangen per de *Anna Maria*, Kapt. D. STEENVELD, en biedt te *koop* aan, tegen *modieke* prijzen:

Boter; Ham; Joosjes en Hyson Thee. — Voorts: oranje en snipper Koeken in blik; een assortiment *VERSCH BANKET en SUIKERGOED, in groote witte stopflesschen*, als: Bitterkoekjes; Chocolade Banket; Banket *à la VAN SPEIJK*; Berlijner Krakelingen; Amandelkransjes en Theebanket. Pistaches; Ulevellen; Cosakken (met en zonder charades); jongens en meisjes Muisjes; oranje- en dominé's Kloontjes; gebrande Amandelen; Pepermunt en Borstkoekjes, enz. Geconfijte Abrikozen; Persiken; Morellen; *Cloux de Rose* in fleschen; Likeuren; Muscadel Rozijnen in kistjes en stoopen; Krenten; Pruimedanten; Amandelen, enz., in stoopen, Ceylonsche Kaneel en andere Specerijen en Genua Olie.

Wijders: fijn Hemden Linnen; Bonten; Naaigaren (bij het pond); nieuwmodische Garnituren; gaze Linten; Schoenen voor Dames, enz. (22091)

(21214) ☞ **TE HUUR:**

een Neger, zijnde bekwame *KLEERENMAKER*. Te bevragen bij den Heer P. DUBUS.

Paramaribo, 10 Mei 1834.

(21213) Sedert eenigen tijd geabsenteerd, de Neger, genaamd QUIBUS, behoorende aan de Heer J. CHATEAU; die dezelve terug brengt, zal *genereus* beloond worden door P. DU BUS.

Paramaribo, den 12 Mei 1834.

(14128) De ondergeteekende heeft tot zijne *generale Gemagtigde* aangesteld, den WelEd. Heer ISAY ABRAHAMS SR.

Paramaribo, den 15 Mei 1834.

A. J. POSNANKI.

(22085) M. A. KEIJSER zal *HEDEN MORGEN* op Vendu verkoopen: Provisien, Madera Wijn en een partij Stukgoederen, om verkoop-rekening te sluiten.

Alsmede een Man-Neger, genaamd NERO, aankomende S. B. KLEINE, *mm. ux.*

(22074) Voornemens deze Kolonie te verlaten, JOHN PICKERING, met deszelfs Echtgenoot en Kinderen.

(22092) J. BRONKHORST JR., vertrekt per Kapt. D. STEENVELD.

Paramaribo, den 15 Mei 1834.

DANKBETUIGING.

(22070) In den strikten zin van het woord verdien ik in het zweet mijns aanzijns, mijn dagelijks broodje. Door spaarzaamheid en vlijt had ik gedurende vele jaren van tijd tot tijd iets overgegaard. Dieven beroofden mij in den voormiddag van den 5den Mei jl., terwijl de arbeid mij ver van mijne woning had verwijderd, van dat zuur verzameld duitje. Bitter en grievend viel mij dit verlies en de eerste gewaarwordingen maakten eenen diepen indruk op mijn gemoed. Gemelijk en verstoord deed ik eenige harde verwijtingen aan de Negermeid, die ik in mijne woning had achtergelaten, immers zoo dikwerf had ik haar gezegd: »Pas toch op mijne spulletjes, AMBA! » als ik niet thuis ben; gij ziet toch al die » digloopers; pas toch op, meid! gij wordt er » immers voor betaald. Het is toch beter om » het stelen vóór te komen, als de dieven op » te sporen." Maar, helaas! ik verzuimde te bedenken, dat die arme meid doof en stom was en het bovendien te veel van hare *locale* kennis was gevergd. Spoedig kwam ik dan weder tot bedaren; ik troostte mij met de woorden van HIOB: *De Heere heeft gegeven! de Heere heeft genomen; de naam des Heeren zij geloofd!* Met een ferm besluit mijn werk met verdubbelden ijver voort te zetten, trachtte ik zooveel mogelijk, mijnen droevigen toestand te vergeten, toen ik alleraangenaamst werd verrast, door de kennisgeving dat eenige Heeren zich wel mijn lot hadden willen aantrekken, en reeds een aardig sommetje hadden bijeengebragt, waardoor ik voor een groot gedeelte in mijn verlies werd te gemoet gekomen. Steeds ondervond ik in mijne werkzaamheden, van zoo vele achtingswaardige Ingezetenen eene ongeveinsde genegenheid; zooveel goedheid echter, als ik thans ondervind, heb ik mij, dewijl ik zulks niet verdiend heb, toch wel niet mogen voorstellen. Tijd en dood! waarde Heeren! zijn de twee zekere en onverzadelijke vernielers van alle aardsche dingen, behalve van Uliedet goede handelingen, die blijven onsterfelijk en zullen hun vol gewigt wegen in de schaal der Eeuwigheid; en, indien JAN VAN DER PIJL, gedurende zijn tijdelijk leven, met ligchaam en ziel, Uliedén, waarde Heeren! door daden niet van zijne erkentelijkheid kan overtuigen, weest dan steeds verzekerd van zijn hart, vol van de warmste dankbaarheid.

Paramaribo, den 16 Mei 1834.

JAN VAN DER PIJL.

SCHEPEN IN LADING.

Naar Amsterdam:

Het gekoperd Tweedeks Brikschip Paramaribo, Kapt. Klaas Spiegelberg. — Adres bij Geb. Reijne. Sluit 17 Mei.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Catharina Anna Helena, Kapt. P. H. Bos. — Adres bij L. D. J. van Bommel. — Sluit 17 Mei.

Het gezinkt Barkschip de Zwaan, Kapt. C. J. van Driesten. — Adres bij Lejsner en Scheffer. Sluit 26 Mei.

Het gekoperd Tweedeks Pinkschip de Vriendschap, Kapt. Doeke Gerrits Doeksen. — Adres bij J. L. Gelleé. — Sluit ultimo Mei.

Naar Boston:

De Nd. Am. Brik Juniper, Kapt. J. Crosby. Adres bij J. M. Samson.

Het Nd. Am. Schip Mary and Eliza, Kapt. J. Sayward. — Adres bij de Wed. J. van Praag.

Naar Gloucester:

Het Nd. Am. Schip William and Henry, Kapt. George W. Pearce. — Adres bij J. M. Samson.

Ter Drukkerij van FUCHS & Cᵒ.